

ຄວາມເປັນໜ້າເຮືອງເຮືອນໝາຍຄວາມວ່າແນວໃດ?

ຄວາມເປັນໜ້າເຮືອງເຮືອນໝາຍຄວາມວ່າໝົດທຸກຄົນມີໂອກາດທຽບເກັນ ໃນທີ່ໄດ້ຮັບພິຈາລະນາການເຊົ່າທ້ອງຕ່າງໆ, ຊັບສິນ, ກູ້ເງິນຊື້ເຮືອນ, ແລະ ການປະກັນໄພຊັບສິນ.

ສະພາບການຕ່າງໆເຫລົ່ານີ້ເຄີຍເກີດຕໍ່ທ່ານບໍ່?

- ທ່ານເຫັນວ່າການໂຄສະນາເໝາະສົມຕໍ່ທ່ານ.
- ທ່ານໄດ້ໄປຫາຕາມເລກໂທທີ່ໃຫ້ໄວ້ແລະຮູ້ວ່າອາຄານກໍຍັງເປົ່າວ່າງຢູ່. ທ່ານໄດ້ນັດພົບແລະກໍໄປພົບ ພໍໂປຣອດດ້ວຍຕົນເອງແລ້ວ ທ່ານກໍເລີຍຖືກປອກວ່າ “ຂໍສະແດງຄວາມເສັ້ງໃຈ, ອາຄານໄດ້ຖືກເຊົ່າແລ້ວ.”
- ເວລາຊອກເຮືອນທີ່ຈະຊື້, ຄົນຈາກອົງການຂາຍບ້ານກໍສັບຕໍ່ພາທ່ານຊອກເບິ່ງພຽງແຕ່ເຮືອນໃນຕົ້ມເຂດເພື່ອນບ້ານສະເພາະທີ່ນັ້ນ. ມາຍໜ້າຂາຍບ້ານຍັງເວົ້າຄຳເຫັນອີກເຊັ່ນວ່າ “ພວກເຮົາຮູ້ສຶກວ່າເຂດນີ້ຈະເປັນບ່ອນເມາະສົມສຳລັບທ່ານ,” “ພວກເຮົາເຊື່ອວ່າທ່ານຈະບໍ່ມີຄວາມສຸກຢູ່ເຂດເພື່ອນບ້ານນັ້ນ.”
- ທ່ານໄດ້ໄປຫາເຮືອງອາຄານເຊົ່າ. ເມື່ອທ່ານບອກຕັຈັດການວາມັນແມ່ນເພື່ອທ່ານແລະຄອບຄົວອຍຄົນໜຶ່ງຂອງທ່ານ, ນາງໄດ້ຕອບວ່າ, “ນີ້ແມ່ນຫ້ອງເຊົ່າຊັ້ນສອງທີ່ມີຊາມ.” ຊຶ່ງມັນບໍ່ເປັນບ່ອນທີ່ຄືສຳລັບເດັກຂອງທ່ານ.”
- ທ່ານໄດ້ຂໍຮ້ອງເອົາເງິນຊື້ເຮືອນຫລັງໜຶ່ງ. ໃນຂນະທີ່ທ່ານໄດ້ເຄີຍມີບັນຫາການເງິນມາກ່ອນແລ້ວ ໃນອະດີດ, ມາບັດນີ້ ທ່ານມີຮາຍໂຕຂ້າພຽງພໍແລ້ວ ແລະມາປະວັດຄະແນນຈາຍທີ່ດີ. ທະນາຄານເວົ້າວ່າທ່ານບໍ່ເໝາະກັບເງື່ອນໄຂທັງຫລາຍຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ທ່ານກຳລັງຊື້ເຮືອນແລະຢາກຊື້ປະກັນໄພເຈົ້າຂອງເຮືອນ. ທາງຕົວແທນຊື້ປອກທ່ານວ່າ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຂຽນນະໂຍບາຍສຳລັບເຂດເມືອງທີ່ທ່ານຢູ່.

- ທ່ານຕາບອດແລະມີໝາກໜ້າທາງ, ແຕ່ຕັຈັດອາຄານບໍ່ໃຫ້ທ່ານເຊົ່າອ້ອມວ່ານະໂຍບາຍ “ບໍ່ໃຫ້ມີສັດລ້ຽງຕ່າງໆ”.
- ທ່ານໄດ້ຖາມເຮືອງອາຄານເຊົ່າແລະຖືກຄິດຄຳເຊົ່າຫລືເງິນມັດຈຳສູງກວ່າຜູ້ເຊົ່າອື່ນໆທີ່ທ່ານຄາດຄິດວ່າຈະຈາຍ.

ຖ້າສະພາບການດຽວກັນຫລືຄ້າຍຄືກັນເຫລົ່ານີ້ຫາກໄດ້ເກີດກັບທ່ານ, ທ່ານອາດເປັນຜູ້ປະສົບໄພການແຍກຊັ້ນວັນນະເຮືອງເຮືອນ.

ກົດໝາຍໃດແດ່ທີ່ປົກປ້ອງທ່ານຈາກການຖືກແຍກຊັ້ນວັນນະເຮືອງເຮືອນ?

- ທ້ອງຖິ່ນ:** ຫລາຍໆເມືອງມີອົງການສິດທິປະຊາຊົນ/ ມະນຸດຕາມທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ທີ່ທ່ານບໍ່ໃຫ້ມີການແຍກຊັ້ນວັນນະ. ໃຫ້ຕິດຕໍ່ຫາທ້ອງການເມືອງຕາມເຂດທ້ອງຖິ່ນຂອງທ່ານເພື່ອໄດ້ຂ່າວຂໍ້ມູນ.
- ຮັດ:** “ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສິດທິຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນຂອງຮັດໄອໂອວາ” (Iowa Code 216) ຫ້າມມີການແຍກຊັ້ນວັນນະເຮືອງເຮືອນບົນພື້ນຖານເຜົ່າພັນ, ວັນນະ, ເພດ, ຄວາມໂມ້ມອງດ້ານເພດ, ຮູບສັນຖານເພດ, ສາສນາ, ເຄົ້າຊົນຊາດ, ພິການດ້ານຈິດ, ພິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະຖານະຄອບຄົວ (ມີລູກຫລາຍຄົນທີ່ຍັງຢູ່ບ້ານນຳ).
- ປະເທດ:** ກົດໝາຍຂອງຊາດວ່າດ້ວຍສິດທິຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນ, ມາດຕຣາ Act of 1866 ຫ້າມການແຍກຊັ້ນວັນນະເຮືອງເຮືອນບົນພື້ນຖານເຜົ່າພັນ ຫລືສີສັນ. ກົດໝາຍຂອງຊາດວ່າດ້ວຍສິດທິຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນ, ມາດຕຣາ Act of 1868, Title VIII, ແລະກົດໝາຍທີ່ຖືກດັດແປງຄວາມເປັນໜ້າເຮືອງເຮືອນ 1989, the Fair Housing Amendments Act of 1989, ຫ້າມການແຍກຊັ້ນວັນນະເຮືອງເຮືອນບົນພື້ນຖານ ເຜົ່າພັນ, ຜິວພັນ, ເພດ, ສາສນາ, ເຊື້ອຊາດເຄົ້າ, ຄວາມພິການ, ແລະ ຖານະຄອບຄົວ.

ຖານະຄອບຄົວ, ມີລູກຫລາຍຄົນທີ່ຍັງຢູ່ບ້ານນຳ, ບໍ່ປ້ອງຄອບຄົວທີ່ມີລູກອາຍຕໍ່ກ່າວ 18 ປີ. ແລະຍັງຄົ້ນຄວາມຄອບຄົວທັງຫລາຍທີ່ກຳລັງຊອກຫາສິດທິຄວາມຄົມຄອງເດັກຫລືຄອງຄອຍເກີດລູກຢູ່. ມີພຽງຂໍ້ຍົກເວັ້ນທີ່ແຄບຂັດໆ ສຳລັບກົດໝາຍພາກນີ້: ຫ້ອງທີ່ໝາຍພຽງສຳລັບ “ຜູ້ອາວຸໂສທັງຫລາຍທີ່ນັ້ນ.”

ຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສິນແມ່ນຖືກຮຽກຮ້ອງຕາມກົດໝາຍໃຫ້ດັດແປງສົມເຫດຜົນແກ່ຊັບສິນ (ຊຶ່ງເປັນຮາຍຈ່າຍຂອງຜູ້ເຊົ່າ) ແລະເພື່ອເຮັດການດັດແປງທີ່ສົມເຫດຜົນໃນນະໂຍບາຍການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ ເພື່ອຄວາມສະດວກທີ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຈຳເປັນຕ່າງໆຂອງຜູ້ທີ່ພິການຕ່າງໆທັງຫລາຍ.

ທ່ານສາມາດເຮັດແນວໃດໄດ້ ຖ້າທ່ານເຊື່ອວ່າ ທ່ານຖືກແຍກຊັ້ນວັນນະຕໍ່?

ໃຫ້ຕິດຕໍ່ຄນະກຳມາທິການສິດທິຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນຂອງຮັດໄອໂອວາ ເພື່ອຮູ້ວິທີປະກອບການຮ້ອງທຸກຕໍ່ການແຍກຊັ້ນວັນນະ. ຜູ້ຮຽວຊານສະເພາະເຮືອງຄວາມເປັນໜ້າເຮືອນຢູ່ຈະຊ່ວຍທ່ານເຮືອງຂ່າວຂໍ້ມູນ ແລະ ຖ້າທ່ານມີເຫດຜົນຕ່າງໆທີ່ຈະປະກອບການຮ້ອງທຸກ, ຈະຊ່ວຍທ່ານເຕັມຮ່າງໃບຮ້ອງທຸກ. ບໍ່ມີການເສັ້ງຄ່າໃດຕໍ່ການບໍລິການຕ່າງໆຂອງຄນະກຳມາທິການ. ນະກຳມາທິການກໍຍັງຈະຊ່ວຍປະກອບcross-file your ການຮ້ອງທຸກຕ່າງໆໄຂວ່ຕໍ່ກົມເຄຫະສະຖານຂອງສະຫະຮັດ ແລະພັດທະນາເມືອງ (HUD) ເພື່ອປົກປ້ອງສິດທິຕ່າງໆຂອງທ່ານ ຖ້າສະພາບການຂອງທ່ານຫາກຖືກຄຸ້ມກັນໂດຍກົດໝາຍຮັດຖະບານກາງ.

ການຮ້ອງທຸກໃດໜຶ່ງຕ້ອງໄດ້ເຮັດຂຶ້ນຫາຄນະກຳມາທິການພາຍໃນ 300 ມື້ຈາກມື້ກ່າວຫາເຮືອງແຍກຊັ້ນວັນນະນັ້ນ. ການຮ້ອງທຸກໃດໜຶ່ງຍັງສາມາດຟ້ອງກັບຫ້ອງການ HUD ພາຍໃນໜຶ່ງປີຫລືການຟ້ອງຂຶ້ນສານເອກະຊົນສາມາດຟ້ອງໄດ້ພາຍໃນສອງປີ.

**ການຕິດຕໍ່ຫາຄນະກຳມາທິການສິດທິຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນຂອ
ງຣັດໄອໂອວາ**

Iowa Civil Rights Commission
400 E. 14th Street
Grimes State Office Building
Des Moines, IA 50319
(515) 281-4121 or (800) 457-4416
(515) 242-5840 (FAX)
www.state.ia.us/government/crc

ໂມງເຮັດການແມ່ນ 8:00 ໂມງເຊົ້າ-4:30 ຕອນປ່າຍ,
ວັນຈັນເຖິງວັນສຸກ. ຫາກມາຕິດຕໍ່ຜ່ານທາງໂທລະສັບເວລາໃດ
ກໍໄດ້ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການໂທຕອບໃນໂມງເຮັດການ.

**ເມື່ອຄຳຮ້ອງທຸກໜ້າໄດ້ປະກອບພ້ອງຂຶ້ນ
ແລ້ວຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນ?**

ຄຳຮ້ອງທຸກໃດທີ່ພ້ອງຂຶ້ນເມື່ອໄດ້ຮັບເປັນທາງຂີດຂຶ້ນໂດຍຄນະກຳມາທິກ
ານແລ້ວ.
ບຸກຄົນທີ່ລິບຣິສັດທີ່ຖືກພ້ອງນັ້ນກໍຈະຖືກແຈ້ງໃຫ້ຊາຍໃນຄຳຮ້ອງທຸກນັ້ນ
ແລະຈະໃຫ້ໂອກາດການໂຕ້ຕອບ.

ຄຳຮ້ອງທຸກ ນັ້ນກໍຈະຖືກແຕ່ງໃຫ້ຜູ້ສືບສວນໃດໜຶ່ງ,
ຜູ້ຈະທຳການສືບສວນເຮືອງໂດຍບໍ່ເຂົ້າຂ້າງໃດແລະຖີ່ຖ່ວມ.
ພະຍານທັງຫລາຍກໍຈະຖືກຕິດຕໍ່ຫາແລະບັນທຶກຕ່າງໆກໍຈະຖືກກວດສອບ.
ທຸກຝ່າຍກໍອາດຈະໃຫ້ໂອກາດເຈາະຈາກັນໂດຍສະມັກໃຈ,
ການຕົກລົງກັນໂດຍບໍ່ຕ້ອງສູ້ຄວາມ.

ພາຍຫລັງການສືບສວນ,
ຜູ້ພິພາກສາກົດໝາຍຝ່າຍບືກຄອງຈະຕັດສິນສາເຫດຂອງຄະດີທີ່
ອາດມີ (ການແຍກຊັ້ນວັນນະທໍອາດເກີດມີ)
ຫລືບໍ່ອາດມີສາເຫດ(ການແຍກຊັ້ນວັນນະທໍທີ່ບໍ່ອາດເກີດມີ).
ຖ້າການຕັດສິນຫາກເຫັນວ່າບໍ່ມີສາເຫດ, ຄວາມຮ້ອງທຸກນັ້ນ
ກໍຈະຖືກລິບຮ້ອງ, ໂດຍສັງກັດຢູ່ໃນສິດທິຕ່າງໆຕໍ່ການອອກອາດມີ.

ຕິດຕາມການຕັດສິນທີ່ພົບເຫັນວ່າມີການແຍກຊັ້ນວັນນະ
ຝ່າຍທັງຫລາຍອາດເລືອກຕັ້ງເອົາການແກ້ຂັດແຍ່ງນັ້ນໃຫ້ແກ້ຢູ່ໃນສານທິ
ອງຖິ່ນ, ຫລືການພັງເຮືອງມວນຊົນຕໍ່ໜ້າຄນະກຳມາທິການ.

**ການບໍລິການຕ່າງໆ ຈາກຄນະກຳມາທິການສິດທິ
ປະຊາຊົນຂອງໄອໂອວາມີແນວໃດໄວ້ໃຫ້ແດ່?**

ຄນະກຳມາທິການຮັບ, ສືບສວນ, ແລະແກ້ໄຂຄວາມຮ້ອງທຸກ
ທີ່ກ່າວຫາການແຍກຊັ້ນວັນນະ ຕາມບອນເຮັດວຽກ, ເຮືອນຢູ່,
ການອຳນວຍຄວາມສະດວກມວນຊົນ, ຄະແນນເຊື່ອ, ແລະການສຶກສາ.

ຄນະກຳມາທິການຍັງສາມາດຈັດ ໃຫ້ມີຜູ້ເວົ້າແລະມີໂຄງການຕ່າງໆ
ໃນວິຊາສິດທິຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນ ຊຶ່ງຮວມຄວາມເປັນທຳ ເຮືອນຢູ່,
ແລະຍັງມີການຈັດພິມຂ່າວສານທີ່ບໍ່ຄິດຄຳອີກ,

ທໍສະນຸດເຊົ່າວິດີໂອເຮືອງສິດທິຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນ,
ແລະທໍສະນຸດເຊົ່າບັ້ມຕ່າງໆເຮືອງປະວັດສາດສິດທິຕ່າງໆ,
ແລະບັນຫາຄວາມແຕກຕ່າງກັນ.

ຄນະກຳມາທິການອາດເຮັດການທົດສອບເຈົ້າຂອງບ້ານເຊົ່າ, ທຸຣະກິດ,
ແລະນາຍຈ້າງທັງຫລາຍ
ເພື່ອສຶກສາທຳມະຊາດແລະການແຜ່ຂຍາຍຂອງການແຍກຊັ້ນ
ວັນນະຢູ່ໄອໂອວາ,

ແລະເພື່ອຕັດສິນໄດ້ວ່າຖ້າກົດໝາຍຕ່າງໆເຮືອງສິດທິຂອງປະຊາຊົນ
ຫາກຖືກ.

ຄນະກຳມາທິການເຮັດວຽກກັບຊຸມຊົນທັງຫລາຍທົ່ວຣັດເພື່ອຈັດຕັ້ງທີມງານ
ທີ່ພິໃຈຕໍ່ຄວາມແຕກຕ່າງກັນ.

ທີມງານຈະເຮັດວຽກກັບບັນຫາຄວາມແຕກຕ່າງກັນແລະບັນຫາ
ຕ່າງໆພາຍໃນຊຸມຊົນສະເພາະນັ້ນເພື່ອຕໍ່ສູ້ກັບການແຍກຊັ້ນວັນນະ
ແລະໂຕ້ອອກກັບອາຊະຍາກຳຄວາມກຽດຊັງ.

ຄນະກຳມາທິການຍັງສົ່ງເສີມການໃຊ້ການຮຽນຮ້ອ້ອມວົງກັນ
ຫລາຍ(ກຸ່ມນ້ອຍອະທິບາຍເຫດຜົນກັນທີ່ກຽວກັນເຜົ່າພັນແລະ
ບັນຫາອື່ນໆນຳອີກ).

**ເປົ້າໝາຍຂອງພວກເຮົາຄືເປັນຣັດທີ່ບໍ່ອອດຈາກການແຍກຊັ້ນ
ວັນນະ.**

**ຈົນຕະນາການຂອງພວກເຮົາແມ່ນບັງຂັບໃຊ້ສິດທິ
ຕ່າງໆຂອງປະຊາຊົນ, ຕ່າມການເຮັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບ,
ການອອກໜ້າເປັນຕົວແທນ,ການໄກ່ເກັ້, ແລະການສຶກສາ**

**ຄວາມເປັນທຳເຮືອງເຮືອນ
ແລະທຳນ**

**ຄນະກຳມາທິການສິດທິຕ່າງໆຂອງປຊົນ
ເມືອງໄອໂອວາ**

Grimes State Office Building
400 E. 14th Street
Des Moines, IA 50319

515-281-4121
800-457-4416
FAX: 515-242-5840

<http://www.state.ia.us/government/crc>

ການພິມຂ່າວສານນີ້ໄດ້ກໍ່ອ້ອມຫົນຂອງກົມເຄາະສະຖານສະຫະຣັດ
ແລະການພັດທະນາເມືອງ, ໂຄງການຣີເລີ່ມຄວາມເປັນທຳເຮືອນຢູ່